

NACIONALNA BIBLIOTEKA
CRNE GORE
"ĐURĐE CRNOJEVIĆ"

Broj 01-732

Cetinje, 01.03. 2023 god

NACIONALNA
BIBLIOTEKA
CRNE GORE ĐURĐE
CRNOJEVIĆ

PROGRAM RADA ZA 2023. GODINU

Cetinje, februar 2023.

POSEBNI PROGRAMI I PROJEKTI

Radovi na sanaciji objekata NBCG

Osim uobičajenih, redovnih popravki koje su česte objektima Biblioteke, NBCG je, posredstvom Prijestonice Cetinje, kandidovala projekat **Rekonstrukcija/zamjena fasadne stolarije na glavnom i pomoćnom objektu kulturnog dobra Italijansko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori, kao i staklene veze između ova dva objekta** kod Ministarstva kulture i medija za sredstva iz Programa zaštite kulturne baštine u 2023. godini. Ukupna vrijednost radova iznosi **124.190,00 eura**, a realizovao bi se fazno.

Takođe, predviđen je početak radova na realizaciji projekta **Rekonstrukcija/zamjena fasadne stolarije na objektu kulturnog dobra Francusko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori**, čija ukupna vrijednost iznosi **164.203, 05 eura**.

Cilj navedenih projekata jeste da se obezbijede optimalni uslovi za očuvanje zdanja Italijanskog i Francuskog poslanstva i fondova koji se u njima nalaze, kao i da se postigne velika racionalizacija u potrošnji lož-ulja i električne energije za zagrijavanje prostorija.

Činjenica da se ovako značajna građa čuva u objektima na kojima je stolarija u ekstremnoj fazi propadanja, nameće potrebu hitne intervencije zbog ugroženosti samih objekata (nepokretni spomenici kulture II kategorije) i građe koja se u njima čuva, a koja je od neprocjenjive važnosti za crnogorsku kulturu i crnogorsku državu uopšte.

Treći projekt za koji je već pripremljena dokumentacija jeste **Rekonstrukcija/sanacija teniskog terena na kompleksu Italijanskog poslanstva** u vrijednosti od **14.226, 32 + PDV**. Ovaj projekat je u cijelini finansijski preuzeo Prijestonica Cetinje kao vid podrške i saradnje sa NBCG, ali i kao dio opsežnog plana uređenja sportskih terena i parkova na nivou grada.

Za sva tri projekta su, tokom 2022. godine, dobijeni konzervatorski uslovi i saglasnost Uprave za zaštitu kulturnih dobara.

Tokom 2023. godine, planirana je izrada konzervatorskog projekta za rekonstrukciju i sanaciju krovnog pokrivača na objektu Italijanskog poslanstva. Iako je 2016. godine ovaj krov rekonstruisan i saniran, evidentno je taj posao nije kvalitetno završen jer ovaj objekat tokom čitave jeseni i zime prokišnjava, a najteža situacija je na južnoj i jugoistočnoj strani, na malom objektu i vezi između dva objekta. Stoga bi bilo neophodno da se uradi sveobuhvatni konzervatorski projekat i da se da u dalju proceduru Upravi za zaštitu kulturnih dobara radi dobijanja potrebnih konzervatorskih uslova i saglasnosti.

Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i druga akta NBCG

Obzirom da je 2023. godine izvjesno usvajanje novog Granskog kolektivnog ugovora, predstoji administrativna procedura izrade novog Pravilnika i njegovo usvajanje od strane nadležnih ministarstava, a potom i njegova primjena u smislu izrade anexa na postojeće ugovore o radu zaposlenih.

Izdavačka djelatnost

Kada je riječ o štampanim izdanjima NBC planira da objavi sljedeće publikacije:

- *Bio-bibliografija Mladena Lompara;*
- Reprint izdanje djela “*Ovca na Bulevaru revolucije*”, Radivoja-Lole Đukića;
- “*Gorski vijenac*”, reprint 1. latiničnog izdanja iz 1868. (sa komentarima S.M. Ljubiše), siuzdavački projekat sa JU Muzeji i galerije Budve
- *Bibliografski vjesnik*, br. 1 – 3 za 2022. godinu

Tokom 2019. godine u Bibliografskom odjeljenju biće pripremljeni za objavlјivanje u elektronskom formatu sljedeći rukopisi:

- *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 1997;*
- *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2021;*
- *Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2022.*
- *CIP informator; 1-12/2023*

Revizija i reorganizacija fondova

Predstoji nastavak značajnih aktivnosti vezanih za nastavak reorganizacije fondova NBCG u oba objekta:

- Revizija i reorganizacija smještaja fonda crnogorskih i jugoslovenskih novina u prizemlju glavnog depoa
- Revizija dijela zbirke “Montenegrina” koja se nalazi na III spratu glavnog depoa i proširenje smještajnih kapaciteta predviđenih za ovu zbirku;
- Revizija Rijetke knjige u sklopu njenog izmještanja na prizemlje Francuskog poslanstva;
- objedinjavanje zbirke “Montenegrina” u jednu cjelinu (oko 4400 monografskih publikacija), koja se trenutno nalazi na tri lokacije. Planirano je da se ova zbirka trajno smjesti u prostoriji na prvom spratu Francuskog poslanstva, presloži i objedini u jednu cjelinu.
- Izmještanje neknjižne građe sa prostora bivših jugoslovenskih republika na tzv. Galeriju glavnog depoa;
- Završetak poslova na trajnom odlaganju i popisivanju pomoćnih fondova NBCG (fond viškova knjiga i časopisa, fond rezervnog primjerka novina, fond izdanja NBCG);
- Reorganizacija i označavanje starih lisnih kataloga na vezi prema depou;
- Izrada plana i povlačenje knjiga iz osnovnog fonda, koje po utvrđenim kriterijumima (teritorijalni, autorski i predmetni) pripadaju ovoj zbirci.

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore – COBISS centar Crne Gore

Za 2023. planira se uključenje u COBISS.CG 3 narodne i 2 specijalne biblioteke, kao i organizovanje 5 kurseva za obuku crnogorskih bibliotekara za rad u sistemu. Planiramo i da se обратимо Ministarstvu prosvjete sa inicijativom da se na državnom nivou koncipira i usvoji

projekat na osnovu kojeg bi se u naredne tri godine sve školske biblioteke uključile u bibliotečko-informacioni sistem COBISS.CG. Takođe, planira se nastavak obilaska biblioteka članica koje su ili potpuno neaktivne ili nijesu dovoljno aktivne u implementaciji sistema COBISS.CG.

U NBCG se planira organizovanje IV Međunarodne konferencije bibliotekara, arhivista i muzeologa „Libraries, Archives and Museums Conference (LAM), Montenegro, 2023.“ Projekat ima za cilj podsticanje izrade strategije razvoja biblioteka, arhiva i muzeja u informacionom društvu, odnosno predstavljanje primjera, inicijativa, metodologija i projekata dobre prakse u Crnoj Gori i okruženju u djelatnosti kulturne baštine, s naglaskom na projekte digitalizacije.

Ostali redovni poslovi predstavljeni su u okviru programa rada odjeljenja NBCG.

SEKTOR ZA RAZVOJ

ODJELJENJE NACIONALNOG FONDA, LEGATA I STARE I RIJETKE KNJIGE

Rukovodilac Danijela Radulović

Programom rada Odjeljenja nacionalnog fonda, legata i stare i rijetke knjige za 2023. godinu se planira nastavak i završetak realizacije Plana reorganizacije smještaja i nove prezentacije Zbirki koje se u njemu čuvaju.

Na popunjavanju fondova će se obavljati redovni poslovi: preuzimanje monografskih publikacija i njihov odgovarajući smještaj, preuzimanje periodičnih publikacija, tehnička obrada, evidentiranje, povezivanje i odgovarajući smještaj. Tokom ove godine potrebno je uraditi proširenje magacinskog prostora fonda “Montenegrina” u glavnom depou i preslaganje crnogorske tekuće periodike. Ako bi se stvorili uslovi i za reviziju fonda “Montenegrina” (monografske publikacije) u osnovnom fondu, predužeće se sve neophodne aktivnosti u skladu sa važećim Pravilnikom o reviziji.

Zbirka „Montenegrina“

Tokom 2023. godine kontinuirano će se raditi na kataloškoj obradi zbirke “Montenegrina”. Budući da se u osnovnom fondu NBCG nalazi veliki broj monografskih publikacija koje pripadaju ovoj zbirci „Montenegrina“, potrebno je napraviti plan njihovog evidentiranja, povlačenja, obrade u elektronskom katalogu NBCG i pripajanja ovoj zbirci, kako bi ona, konačno, bila kompletna. Planira se 2023. godine izrada detaljnog plana za njihovo evidentiranje i povlačenje na osnovu inventarnih knjiga, elektronskog kataloga NBCG i neposrednog uvida u same publikacije. Od formiranja nacionalne zbirke u objektu bivšeg Francuskog poslanstva, 70-ih godina prošlog vijeka, nikada nije sistematski provjereno koliko u osnovnom fondu ima naslova koji prema utvrđenim kriterijumima pripadaju nacionalnoj zbirci (teritorijalni, autorski i predmetni kriterijum).

Planirano je, takođe, objedinjavanje zbirke “Montenegrina” u jednu cjelinu (oko 4400 monografskih publikacija), koja se trenutno nalazi na tri lokacije. Ovakav smještaj se pokazao kao krajnje nefunkcionalan, kako zbog korišćenje tako i zbog bezbjednosti same zbirke. Zbog toga je,

u skladu sa reorganizacijom fondova i legata u objektu Francuskog poslanstva, njihovom sređivanju i opremanju dodatnim odgovarajućim mobilijarom, odabrano rješenje da se najznačajnija zbirka NBCG „Đurđe Crnojević“ trajno smjesti u prostoriji na prvom spratu, presloži i objedini u jednu cjelinu.

Nastaviće se sa retroaktivnim unosom tekuće crnogorske periodike i dodjeljivanjem ISSN broja za nove naslove.

Legati

NBCG posjeduje 7 legata (poklon biblioteka) istaknutih crnogorskih naučnih i kulturnih radnika: dr Pera Šoća, dr Pavla Mijovića, dr Nika S. Martinovića, dr Dušana Martinovića, Nikole Đonovića, Dušana Gvozdenovića i Radivoja Lole Đukića.

Planira se nastavak promjene podlokacije u elektronskom katalogu, štampanje i lijepljenje naljepnica. Ovi poslovi će biti završeni u Legatu Dušana Gvozdenovića, a započeće se sa promjenom podlokacija u Legatu Nika S. Martinovića (2555 monografskih publikacija).

Tokom godine, planiran je smještaj i signiranje publikacija koje su predate NBCG 2022. godine kao dodatak Legatu Dušana Gvozdenovića (ukupno 442 naslova monografskih publikacija i 189 brojeva serijskih publikacija), kao i kataloška obrada monografskih publikacija u elektronskom katalogu. Retroaktivno će se kataloški obraditi i preostale neobrađene monografske publikacije u Legatu Pavla Mijovića (162 naslova).

Planira se i nastavak kataloške obrade serijskih publikacija, odnosno novina, u Legatu dr Nika S. Martinovića (71 naslov, 169 godišta) i početak kataloške obrade serijskih publikacija u Legatu dr Pera Šoća koji broje 201 naslov (najprije časopisi, kao i članci iz njih koji se odnose na Crnu Goru, a potom i novine). Obradom serijskih publikacija stić će se uslovi da se planira objavlјivanje **kataloga** ovog legata jer su sve monografske publikacije kataloški obrađene.

U ovoj godini planirano je sređivanje (razvrstavanje, selekcija, tehnička obrada, spiskovi, signiranje) neknjižne i arhivske građe iz Legata dr Nika S. Martinovića, njihova preventivna zaštita i trajni smještaj.

Zbirka stare i rijetke knjige

Rijetka knjiga, koja je organizovana u okviru Zbirke stare i rijetke knjige ove godine biće izmještena u odgovarajuću prostoriju na prizemlju bivšeg Francuskog poslanstva (ukupno 2003 monografske publikacije). Nastaviće se sa popunjavanjem ove zbirke starom i rijetkom knjigom, prema utvrđenim kriterijumima. Takođe, tokom pregledanja i povlačenja knjiga u cilju kompletiranja Zbirke “Montenegrina” iz osnovnog fonda, provjeravaće se da li ima i naslova koji pripadaju Zbirci stare i rijetke knjige.

Vršiće se kataloška obrada rijetke knjige I, II i III signature za elektronski katalog u skladu sa kadrovskim mogućnostima Odjeljenja. Budući da do sada nije urađena revizija ove zbirke, potrebno je sagledati mogućnosti da se realizuje tokom ove godine. Nakon detaljnog uvida i kontrole inventara rijetke knjige, sačinjen je detaljan izvještaj o stanju fonda: koje publikacije nedostaju, koje su na konzervaciji, koje su konzervirane, publikacije koje čekaju povez, publikacije preusmjerene u Njegoševu sobu. Na upražnjena mjesta u ormarima su stavljeni kontrolni listići sa svim potrebnim podacima i potrebno je dopuniti napomene u signurnim inventarima gdje se trenutno koja knjiga nalazi (podaci o lokaciji).

Radno mjesto bibliotekara-redaktora u ovoj Zbirci je upražnjeno već nekoliko godina i treba u najskorije vrijeme planirati njegovo popunjavanje.

Konzervatorsko-restauratorska radionica

U ovoj radionici će se nastaviti poslovi na konzervaciji i restauraciji naslova stare crnogorske periodike i knjiga iz Zbirke rijetke knjige, o čemu je izrađen projekat u saradnji sa tadašnjim Zavodom za zaštitu spomenika kulture Crne Gore. Evidentno je da treba poboljšati saradnju na ovim poslovima sa Centrom za arheologiju i konzervaciju Crne Gore.

Ove godine planira se 2 konzervatora-restauratora na naučno-stručnom skupu "4. Susreti konzervatora-restauratora arhivskog gradiva i knjižne građe te umjetnina na papiru" koji će se održati 11-12.10. 2023. godine u Rijeci (ukoliko bude materijalnih sredstava). Takođe, planira se tehničko-tehnološko opremanje i uređenje ove radionice.

U radionici je upražnjeno 1 mjesto konzervator-restaurator.

Digitalizacija

Fond starih crnogorskih novina (1871-1945) nalazi se u veoma lošem stanju. U cilju njegove zaštite, tokom 2023. godine planira se skeniranje i digitalizacija jednog broja naslova, o čemu će voditi računa Komisija za selekciju građe za digitalizaciju.

Osim naslova stare crnogorske periodike, potrebno je dati prioritet i interesantnoj neknjižnoj građi iz legata, kao i periodici iz Zbirke stare i rijetke knjige.

Korišćenje fondova

Tokom godine će se kontinuirano pružati sve vrste bibliotečkih usluga korisnicima. Predviđeno je da se početkom 2023. instalira bar cod čitač, čime bi započela automatizovana evidencija pozajmice bibliotečke građe.

Takođe, potrebno je na nivou Ustsanove u najkraćem roku donijeti novi cjenovnik usluga NBCG, u čemu će Odjeljenje uzeti učešće.

Povezivanje bibliotečke građe

Poslove na povezivanju preostalih svesaka "Glasa Crnogorca" i "Cetinjskog vjesnika", koji traju od 2014. godine, privesti kraju i na taj način trajno zaštititi ove naslove koji su digitalizovani i koje ne treba davati na korišćenje u fizičkom smislu.

Sa Centrom za arheologiju i konzervaciju treba pokrenuti inicijativu kako bi njihovi knjigovesci – specijalisti za kožu povezali knjige koje su konzervirane i restaurirane i koje su trenutno zaštićene samo pokretnim koricama. U pitanju je 39 knjiga, od kojih su najstarije dvije postinkunabule iz 1560. i 1561. godine.

Izložbene aktivnosti

Odjeljenje će tokom 2023. Godine aktivno učestvovati u planiranju i organizovanju izložbi knjiga i druge bibliotečke građe NBCG. Potrebno je organizovati i jednu izložbu na kojoj bi predstavili reprezentativnu građu iz fonda "Montenegrina", Zbirke stare i rijetke knjige i legata. Izložba bi nosila radni naziv "ADLIGAT" i mogla bi biti postavljena krajem krajem ljeta u vrtu Francuskog poslanstva.

Ostale aktivnosti

Tokom godine će se nastaviti poslovi na uređenju enterijera samog objekta, kao i vrta koji okružuje Francusko poslanstvo. Na osnovu usvojenog projekta rekonstrukcije/zamjene fasadne stolarije započeće se ovaj značajan posao, koji je predviđen u etapama, na jugozapadnom dijelu zgrade.

Projektom edukacije i doedukacije biće obuhvaćeni i zaposleni ovog Odjeljenja.

ODJELJENJE ZA BIBLIOTEČKO-INFORMACIONI SISTEM I DIGITALIZACIJU

Rukovodilac mr Vjenceslava Ševaljević

U Odjeljenju za bibliotečko-informacioni sistem i digitalizaciju upražnjeno je radno mjesto referanta za Matičnu službu koje bi zbog značaja trebalo popuniti tokom 2023. godine.

NBCG će i ove godine iz budžetskih sredstava podmirivati troškove članarina za sve članice sistema COBISS.CG, što je bio slučaj i u prethodnih devet godina. Planira se povećanje broja biblioteka članica sistema COBISS.CG za najmanje 5. U planu je sedam obilazaka biblioteka članica sistema COBISS.CG u cilju pružanja stručne i servisne pomoći.

Tokom godine je planirano održavanje 9 kurseva *Upotreba programske opreme COBISS 3* sa 80 - 85 polaznika. Izvršiće se dopuna folija i materijala za kurs *Upotreba programske opreme COBISS3/Katalogizacija* – početni, u dijelu kreiranja kratkih normativnih zapisa. Planirano je da se obuči još jedan predavač za kurs *Upotreba programske opreme COBISS3/Preuzimanje zapisa i fond*.

Komisija za dodjelu licenci za uzajamnu katalogizaciju organizovaće provjeru zapisa za sve vrste bibliotečke građe. Nastaviće se kontinuirani rad u M-Text editoru i Codes editoru.

Bibliotekar za informacioni sistem će biti u stalnom kontaktu sa članicama sistema i sa IZUM-om iz Maribora. Kontinuirano će biti pružana pomoć preko platforme AnyDesk.

Bibliotečki informatičari (sistem inženjeri) će vršiti redovno održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci.

Na platformu Digitalna biblioteka Crne Gore (www.dlib.me) planira se postavljanje 500 novih bibliotečkih jedinica. Radiće na obradi već skeniranog materijala, kao i na digitalizaciji odabrane bibliotečke građe.

Poslovi Matične službe će se obavljati u skladu sa zakonom, uz pretpostavku da će biti određen izvršilac za ove poslove.

Zaposleni u Odjeljenju će učestvovati na većem broju kurseva, radionica i konferencija.

Redovno će se ažurirati web stranica Biblioteke, kao i društvene mreže (Facebook, Instagram..).

U prvoj polovini godine vršiće se testiranje softverskog rješenja za WEB arhiv Crne Gore. Ukoliko se ustanovi da može da se koristi novo softversko rješenje, sa implementacijom web arhiva bi se započelo u drugoj polovini godine.

Za zadnji kvartal 2023. planirano je pokretanje pregovaračkog postupka za nastavak implementacije sistema COBISS u Crnoj Gori.

Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore – COBISS centar Crne Gore

1. Planirani kursevi

Naziv kursa	Termin održavanja	Broj polaznika iz članica sistema COBISS.CG - aproksimativno	Predavač:
Upotreba programske opreme COBISS3/ /Preuzimanje zapisa i fond	januar, februar i septembar (3 termina)	25-27	mr Đurđa Martinović
Upotreba programske opreme COBISS3 /Katalogizacija - početni	februar / mart i oktobar (2 termina)	16-18	mr Đurđa Martinović
Upotreba programske opreme COBISS3/ Pozajmica	maj i septembar (2 termina)	20	Radmila Rašović i Milenija Vračar
Upotreba programske opreme COBISS3/ Ažuriranje CONOR	april (1 termin)	6-8	mr Đurđa Martinović
Upotreba programske opreme COBISS3/Katalogizacija - napredni	maj / juni (1 termin)	8-10	mr Sanja Martinović, mr Vesna Kovačević,

			mr Vera Đukanović
--	--	--	----------------------

Predviđeno je licenciranje još jednog predavača za izvođenje kursa: *Upotreba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – preuzimanje zapisa i fond.*

2. Nova uključenja

Za 2023. planira se uključenje u COBISS.CG **3 narodne i 2 specijalne biblioteke.**

Planiramo i da se obratimo Ministarstvu prosvjete sa inicijativom da se na državnom nivou koncipira i usvoji projekat na osnovu kojeg bi se u naredne tri godine sve školske biblioteke uključile u bibliotečko-informacioni sistem COBISS.CG. Takođe, planira se nastavak obilaska biblioteka članica koje su ili potpuno neaktivne ili nijesu dovoljno aktivne u implementaciji sistema COBISS.CG, što se posebno odnosi na veći broj školskih biblioteka.

Rad u M-textu i Codes editoru

Tokom 2023. nastaviće se kontinuirani rad M-textu, vršiće se pregled, ispravka i verifikacija trenutno neverifikovanih 15500 ključeva na crnogorskom jeziku (ćirilica i latinica) u bazi COBISS, kao i ključevi u erepo i types bazama. Vršiće se i ispravka i verifikacija kodova u Codes editoru, gdje će se uređivati šifrarnici (u šifrarniku LOCAL i LOCAL_expended šifrarnici polja i potpolja za katalogizaciju, šifrarnik za UDK, odnosno sve ono što bibliotekar bira iz padajućeg spiska ili iz polja za izbor vrijednosti u svom radu. To su tekstovi koji se *a priori* ne prikazuju u interfejsu, već samo ako ih bibliotekar izabere).

Aktivnosti bibliotečkih informatičara (sistem inženjera)

Bibliotečki informatičari će i tokom 2023. biti angažovani na prekonfiguraciji mrežnih uređaja, firewall-a i računarske opreme. U djelokrugu njihovog rada je izrada prijedloga, odnosno definisanje potrebnih konfiguracija za nabavku opreme, raspodjela nove i preraspodjela postojeće računarske opreme, kao i održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci. Pružaće i tehničku podršku za sva događanja u Biblioteci (izložbe, promocije, koncerti, radionice, naučni i stručni skupovi). Takođe će vršiti i tehnički pomoći na zahtjev biblioteka članica sistema COBISS.CG, a planiran je i obilazak većeg broja članica sistema COBISS.CG s ciljem uvida u stanje njihova računarska infrastruktura.

Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju. Digitalna biblioteka

S obzirom da je u decembru 2022. godine interna memorija storidža povećana sa 4 TB na 10TB nastaviće se rad na prenošenju digitalnih objekata na storidž. Radiće na obradi već skeniranog materijala (oko 8000 stranica). Plan je da se na sajt Digitalna biblioteka Crne Gore postavi 500 bibliotečkih jedinica sa metapodacima (konvertovano u pdf formatu, održenim OCR-om i dodatim vodenim žigom). Takođe je planirano da se implementira povezivanje sadržaja sa Europeanom, ukoliko to omogući softversko rješenje za Digitalnu biblioteku Crne Gore.

Pored toga će se obavljati digitalizacija nove bibliotečke građe, oko 5.000 stranica (u ovaj broj nije uključeno skeniranje za potrebe korisnika. U prvom redu će se nastaviti rad na skeniranju naslova stare crnogorske periodike sa prioritetnog spiska, a ostali naslovi za digitalizaciju će biti naknadno određeni.

Web arhiv Crne Gore

Iako je još za kraj januara 2022. bio planiran je početak testiranja novog softverskog rješenja i prilagođavanje potrebama i zahtjevima Biblioteke, do kraja te godine nijesmo dobili mogućnost da vršimo testiranje i, naravno, nije moglo doći do pokretanja Web arhiva. Za 2023. godinu planirano je da se pokuša nastaviti saradnja sa spoljnim saradnicima iz Beograda, s obzirom da smo dobili informacije da je testno okruženje spremno. Ukoliko se ustanovi da, uz dodatne korekcije, može da se koristi novo softversko rješenje, sa implementacijom Web arhiva bi se započelo u drugoj polovini godine.

Matična služba

Referent Matične službe je na kraju 2022. penzionisan, pa je neophodno odrediti izvršioca koji će obavljati ove poslove.

U cilju pružanja stručno-savjetodavne pomoći, u skladu sa čl. 37 *Zakona o bibliotečkoj djelatnosti* i čl. 6 *Pravilnika o bližim uslovima i načinu vršenja matične bibliotečke djelatnosti*, tokom 2023. godine biće izvršen redovan godišnji obilazak 21 narodne/gradske biblioteke i univerzitetskih biblioteka. Matična služba će voditi evidencije, statistike i preglede o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. Ukoliko se neka biblioteka tokom 2023. obrati NBCG, odnosno Matičnoj službi, u skladu sa *Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja registra biblioteka na teritoriji Crne Gore*, biće izvršen upis iste u Centralni registar crnogorskih biblioteka, koji se vodi i u analognoj i u elektronskoj verziji.

Još za 2022. godinu je bilo planirano da se poslije duže pauze u maju/junu organizuje sastanak direktora/rukovodilaca biblioteka nad kojima Nacionalna biblioteka vrši matičnu bibliotečku djelatnost. Kako to nije realizovano, ovu aktivnost planiramo za 2023. godinu.

Edukacija i učešće na konferencijama, seminarima, radionicama

1. Učešće tri bibliotečka infomatičara na INFO festu (sajam informatičkih dostignuća) u Budvi (jesen 2023.) kako bi se upoznali sa najnovijim dostignućima u IT sektoru – 2 dana
2. Obuka dvoje zaposlenih u Odjeljenju za digitalizaciju Nacionalne i univerzitetske biblioteke u Ljubljani
3. Kurs za tri bibliotečka infomatičara - Linux sertifikovani administrator RHCE (Red Hat Certified Engineer); Organizator: CET - Computer Equipment & Trade Beograd
4. Kursevi Adobe Photoshop, Adobe Illustrator i Adobe InDesign za troje zaposlenih iz Centra za digitalizaciju
5. Učešće dvoje zaposlenih na Godišnjoj konferenciji mreže Europeana sa ciljem aktivnog učešća NBCG u sadašnjim i budućim projektima Europeane
6. Učešće koordinatora za međunarodnu saradnju i projekte na godišnjoj CENL konferenciji koja će se održati u Parizu
7. Učešće na sjednicama Savjeta COBISS/Net-a

Ostale aktivnosti

Vršiće se redovno dopunjavanje sadržaja na web stranici NBCG: www.nb-cg.me, kao i prevod aktuelnosti na engleski jezik.

Obavljaće se i redovno administriranje i dodavanje sadržaja na društvenim mrežama NBCG i sajtu Digitalna biblioteka Crne Gore (Facebook, Instagram).

Nastaviće se i sa objavlјivanjem sadržaja na FB stranici COBISS Net, koji se odnose na događaje i ličnosti iz crnogorskog bibliotekarstva, kao i iz kulturnog života naše države.

SEKTOR ZA BIBLIOTEČKE POSLOVE

ODJELJENJE ZA NABAVKU I BIBLIOGRAFIJU

Rukovodilac Boris Kaluđerović

U Odjeljenju za nabavku i bibliografiju će se raditi na redovnim aktivnostima: nabavka publikacija, kompletiranje fondova i kontinuirano reklamiranje nedostajućih naslova u neposrednom kontaktu sa izdavačima, štamparima i autorima. Kao i do sada, Nacionalna biblioteka će gradskim i školskim bibliotekama, ostalim vaspitno-obrazovnim ustanovama i drugima poklanjati monografske i serijske publikacije iz fonda izdanja Biblioteke i iz fonda viškova.

Takođe, radiće se na izradi nacionalne bibliografije. Programom rada za 2023. godinu se, prije svega, planira nastavak rada na već započetim rukopisima nacionalne tekuće bibliografije, kao i početak rada na novim rukopisima. Nastaviće se rad na Bibliografiji monografskih publikacija za 2021. Takođe, biće nastavljen rad na rukopisima tekućih bibliografija za 1997. i 1996. godinu. U prvoj polovini godine nastaviće se rad na rukopisu Tekuće bibliografije članaka za 2022. i započeti Rukopisu bibliografije članaka za 2023. godinu.

Nabavka

Realizacija planiranih aktivnosti za 2023. godinu će biti determinisana opredijeljenim finansijskim sredstvima namijenjenim za kupovinu bibliotečke građe, prevazilaženjem zastoja u realizaciji međunarodne saradnje sa Narodnom bibliotekom Srbije i Bibliotekom Matice srpske, kao i poštovanjem odredbi *Zakona o izdavačkoj djelatnosti* koje se odnose na obavezu dostavljanja obaveznog primjerka. Naravno, uprkos navedenim faktorima, zaposleni će u punom kapacitetu kontinuirano raditi na prikupljanu i reklamiranju građe, bilo da se radi o obaveznom primjerku, kupovini, poklonu ili međunarodnoj razmjeni.

Fondovi Nacionalne biblioteke se najvećim dijelom popunjavaju putem obaveznog primjerka. Evidentan je naslijeđeni problem nesprovodenja kaznene politike prema izdavačima koji ne izvršavaju svoju zakonsku obavezu kada je u pitanju dostavljanje, u pet primjeraka, svakog izdanja određene publikacije. I u narednoj godini ćemo uputiti inicijativu Ministarstvu kulture i

medija, u čijoj je nadležnosti kaznena politika, za formiranje stručnog tijela za nadzor i kontrolu ispunjavanja zakonskih obaveza u ovoj oblasti.

Poslije uspješno realizovane razmjene sa Narodnom bibliotekom Srbije i Bibliotekom Matice srpske u 2021. godini, ponovo je u 2022. došlo do zastoja u realizaciji, nastalog iz objektivnih razloga prouzrokovanih neizdavanjem Uvjerenja o oslobođanju plaćanja carine i plaćanja PDV-a na uvezene publikacije. Ostaje nam da u daljoj komunikaciji sa Ministarstvom kulture i medija pokušamo prevazići nastalu situaciju i realizujemo razmjenu publikacija za 2022. i 2023. u ovoj kalendarskoj godini. Inače, međunarodna razmjena sa Narodnom bibliotekom Srbije i Bibliotekom Matice srpske se realizuje godinama unazad na osnovu Sporazuma o saradnji.

U skladu sa finansijskim mogućnostima, nastaviće se sa ovim vidom saradnje sa bibliotekama širom svijeta.

Takođe, učestvovaće se na sajmovima knjiga i posjećivati dešavanja organizovana u cilju usavršavanja naših bibliotekara i knjižničara.

Nastaviće se poslovi na preseljenju magacina viškova knjiga u prostor podruma depoa, koji pruža bolje uslove za čuvanje grade. Do sada je svaki primjerak numerisan, smješten u police i unešen u excel tabele, što će se nastaviti do kraja sređivanja ovog dijela fonda kako bi u svakom trenutku imali precizne podatke. Po istom principu biće nastavljeno preseljenje fonda rezervi serijskih publikacija. Navedena građa se izmješta sa trećeg sprata depoa u prostorije suterena COBISS centra, koje su prethodno opremljenje odgovarajućim policama i ventilacionim sistemom.

Bibliografije

Programom rada za 2023. godinu se planira nastavak rada na već započetim bibliografijama, a počeće se rad na novim rukopisima nacionalne tekuće bibliografije.

Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 1997.“

U 2023. godini biće nastavljen rad na “*Crnogorskoj bibliografiji: monografske publikacije : 1997.*”, prikupljanjem zapisa koji po kriterijumima pripadaju ovoj bibliografiji. Ovim rukopisom se nastavlja popunjavanje neobrađenog perioda od završetka projekta retrospektivne „Crnogorske bibliografije : 1494-1994. godine“ pa do početka kontinuiranog rada na tekućoj bibliografiji knjiga, odnosno 2002. godine. Zapis i za ovaj rukopis kumuliraće se iz lokalne baze i sa hosta COBIB.CG. Dio zapisa će se preuzeti putem COBISS.Net-a iz elektronskih baza nacionalnih centara država u okruženju. Takođe, koristiće se i sveske tekuće „Bibliografije Jugoslavije : monografske publikacije : 1997.“ u izdanju Jugoslovenskog bibliografskog instituta iz Beograda. Iz pomenute bibliografije preuzeće se bibliografske jedinice crnogorskih autora čija djela su objavljena van Crne Gore, kao i zapisi čija se sadržina odnosi na Crnu Goru i njene građane. Ova bibliografija biće završena i pripremljena za objavljivanje u elektronskom izdanju u drugoj polovini tekuće godine.

Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 1996.“

Isto tako, tokom ove kalendarske godine biće nastavljen rad na “Crnogorskoj bibliografiji : monografske publikacije : 1996.”, prikupljanjem zapisa koji po kriterijumima pripadaju ovoj bibliografiji. Ovim rukopisom se nastavlja popunjavanje neobrađenog perioda od završetka projekta retrospektivne „Crnogorske bibliografije : 1494-1994. godine“ pa do početka kontinuiranog rada na tekućoj bibliografiji knjiga, odnosno 2002. godine. Zapisi i za ovaj rukopis kumuliraće su iz lokalne baze i sa hosta COBIB.CG. Dio zapisa će se preuzeti putem COBISS.Net-a iz elektronskih baza nacionalnih centara država u okruženju. Takođe, koristiće se i sveske tekuće „Bibliografije Jugoslavije : monografske publikacije : 1996.“ u izdanju Jugoslovenskog bibliografskog instituta iz Beograda. Iz pomenute bibliografije preuzeće se bibliografske jedinice crnogorskih autora čija djela su objavljena van Crne Gore, kao i zapisi čija se sadržina odnosi na Crnu Goru i njene građane.

„Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2021.“

Tokom 2023. godine biće nastavljen rad na tekućoj “Crnogorskoj bibliografiji : monografske publikacije : 2021.”. Do sada je prikupljeno 1.221 zapis iz lokalne baze (odrađena su obilježavanja internim oznakama, redakcija UDC indeksa i kataloške ispravke na zapisima u skladu sa programskom kontrolom pogreške). Prestoji rad na identifikovanju naslova knjiga koje Biblioteka još uvijek nije dobila (kontakti sa autorima, izdavačima i štamparima, pregledanje elektronskih izdanja tekućih bibliografija iz okruženja), kao i aktivnosti oko njihove nabavke za potrebe bibliografije i kompletiranja zbirke “Montenegrina”. Ovi zapisi će pomoći COBISS.Net-a biti preuzeti i priključeni bibliografiji. Istovremeno, biće označeni kao deziderati do eventualne nabavke samih knjiga. Nakon toga, uslijediće izrada više probnih ispisa radi redigovanja zapisa, na kojima će se uraditi potrebne intervencije do konačne pripreme rukopisa za publikovanje u elektronskom obliku.

„Crnogorska bibliografija : prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2022.“

Biće nastavljen rad na već započetom rukopisu tekuće „Crnogorske bibliografije : prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2022.“ popisom priloga iz naslova crnogorskih časopisa, novina, revijalnih izdanja i zbornika radova za ovu godinu, po utvrđenim kriterijumima. Time će biti završen popis članaka za naznačeni period. Nakon toga, uslijediće izrada više probnih ispisa, radi redigovanja zapisa, registara i drugih podataka u ispisima u cilju pripreme rukopisa bibliografije za publikovanje. Ovu bibliografiju je moguće završiti i pripremiti za objavljivanje u elektronskom obliku polovinom 2023. godine.

„Crnogorska bibliografija : prilozi u serijskim publikacijama i zbornicima : 2023.“

U međuvremenu, biće započet rad i na tekućoj “Crnogorskoj bibliografiji : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2023.”, popisom priloga iz tekuće produkcije naslova crnogorskih časopisa, novina, revijalnih izdanja i zbornika radova za ovu godinu, po utvrđenim kriterijumima.

ODJELJENJE ZA KORIŠĆENJE I ČUVANJE FONDOVA

Rukovodilac Dragana Marković

Reorganizacija i revizija fondova

Program rada za 2023. godinu predviđa realizaciju osnovnih zadataka Odjeljenja. Planirane su izložbe, konferencije, učestvovanje na kulturnim manifestacijama i sajmovima knjiga. Svake godine 23. aprila za Dan knjige besplatno ćemo učlanjivati korisnike i poklanjati knjige iz viškova

k aktivnosti na reorganizaciji smještajnih kapaciteta u prizemlju depoa i reviziji novina. Vjerujemo da će se tokom ovih poslova obezbijediti prostor za ulaganje naslova novina u prizemlju, a koje su privremeno smještene na III spratu depoa. Time bi se oslobođio prostor za ulaganje novih naslova zbirke „Montenegrina“, koji se kontinuirano dopunjava iz godišnjeg priliva građe..

akode, ukoliko bude mogućnosti, prije svega kadrovskih, treba planirati nastavak revizije časopisa
j
e

i Na III spratu depoa se trenutno nalazi i neknjižna građa (katalozi, turistički vodiči, vozni redovi, plakati, programi manifestacija i dr.) sa prostora bivše Jugoslavije. Obzirom da građa zauzima značajan dio III sprata, planirano je da se izmjesti na tzv. galeriju depoa koja zadovoljava uslove smještaja. Prilikom izmještanja, potrebno je poštovati utvrđene cjeline, još jednom konstatovati njeno fozičko i brojčano stanje i uložiti u police. Ovaj posao je od velike važnosti za rješavanje problema nedostatka smještajnih kapaciteta NBCG.

z
i
jzdanja NBCG.

Korišćenje fondova

d Usluživanje korisnika, međubibliotečka i međunarodna pozajmica će se odvijati na način i 3000 korisničkih zahtjeva, oko 200 zahtjeva za međubibliotečku i međunarodnu pozajmicu i priliv katalogu. Takođe, prioritet će imati monografske publikacije kojima nedostaje inventarni broj,

e
l
a

„Montenegrina“ se ikontigrafakihrđublikojaknjiisskebiognjepostojanjakorisnikoveBibliotekauObjektuđehajtečušlabgvboslparatazanapivalma klijensprijetuugdijnpogbdešanjanalugeviziji bi radila 2 bibliotekara kojima je isključivo ovaj fond dostupan tokom svakodnevnog rada.

Knjigovezačka radionica

Knjigovezačka radionica će, u skladu sa planom, vršiti povezivanje novih naslova novina i revijalnih izdanja, kao i popravku i prepovezivanje oštećenih primjeraka iz svih fondova Biblioteke. Predviđeno je da knjigoveznica pratiti reorganizaciju novina osnovnog fonda izradom

U knjigoveznici nije moguće vršiti izradu kožnog poveza jer nedostaje specijalista

knjigovezac za te poslove. U tom kontekst je neophodno organizovati obuku za ovaj segment rada Biblioteke, jer postoji izražena potreba za prepovezivanjem ili povezivanjem starih knjiga i stare periodike.

Edukacija

S obzirom da se ove godine prelazi na novu platformu COBISS3/Pozajmica svi bibliotekari, knjižničari i rukovodilac Odjeljenja su u obavezi da rade u ovom segmentu. Zaposleni u Odjeljenju će učestvovati na većem broju kurseva, radionica i konferencijskih događaja.

Kulturni događaji. Izložbe

Planirani događaji tokom 2023. godine:

1. Međunarodni dan maternjeg jezika
2. Svjetski dan poezije
3. Međunarodni dan dječje književnosti
4. Svjetski dan knjige i zaštite autorskih prava
5. Svjetski dan pismenosti
6. Svjetski dan poezije
7. Međunarodni dan dječje knjige
8. Sajam knjiga 2023 (Podgorica, Nikšić)
9. Konferencija LAM 2023
10. Prigodne izložbe bibliotečke građe povodom značajnih datuma i jubileja

Ostale aktivnosti

Kako su stari lisni katalozi (autorski, UDK) dobili trajni smještaj na vezi prema depou, potrebno je izraditi nove oznake za kataloške kutije, s obzirom da su postojeće, pogotovo za stručni (UDK) katalog neadekvatne i dotrajale uslijed višedecenijskog korišćenja.

Takođe će se raditi na administrativnim poslovima, arhiviranju zahtjeva, slanje podataka računovodstvu o naplati usluga, izradi Izvještaja i drugih akata.

U glavnom depu nije moguće obezbijediti stalnu temperaturu što je preduslov za preventivnu zaštitu bibliotečke građe (u skladu sa *Pravilnikom o mjerama za čuvanje i zaštitu bibliotečke građe*), jer je postojeće postrojenje za klimatizaciju i grijanje zastarjelo, te je poželjno da se taj problem trajno riješi klimatizacijom depoa i optimalnim uslovima (vlažnost vazduha i ujednačena temperatura) tokom cijele godine. Na ovaj način bi se obezbijedio i

ODJELJENJE ZA STRUČNU OBRADU BIBLIOTEČKE GRAĐE I POSEBNE ZBIRKE
Rukovodilac Dragana Mirković

Obrada, preuzimanj i redakcija monografskih publikacija

Programom rada Odjeljenja za stručnu obradu bibliotečke građe i posebne zbirke za 2023. godinu se planira nastavak tekućih poslova: prijem, obrada i redakcija monografskih i serijskih publikacija, obrada i redakcija gramofonskih (singl) ploča, crnogorskih pozorišnih plakata, razglednica i karti, izrada CIP zapisa za monografske, serijske publikacije i neknjižnu građu u štampanom i elektronskom izdanju.

Takođe, vršiće se upoređivanje publikacija sa spiskovima koje su dobijene putem obaveznog primjerka, poklonom, kupovinom i međunarodnom razmjenom (očekivani priliv oko 5000 primjeraka), tehnička obrada, kontrolu ispravnosti primjeraka, razvrstavanje po formatu, ispisivanje kontrolnih kartona za topografski katalog, signiranje i lijepljenje naljepnica sa termalnog štampača i ove poslove obavljaće dva knjižničara.

Unos i preuzimanje bibliografskih zapisa sa normativnom kontrolom u elektronski katalog za monografske publikacije osnovnog fonda radiće četiri bibliotekara kojima će se, poslije dužeg odsustva zbog narušenog zdravstvenog stanja, pridružiti bibliotekar redaktor.

U prethodnoj godini nedostatak kadra, često odsustvo zaposlenih i prelazak rada na COBISS3/Katalogizaciju sa normativnom kontrolom namijenjena identifikaciji entiteta i aktera i uspostavljanju relacije između njih, uslovili su stvaranje zaostataka više od 2000 monografskih publikacija. Na osnovu napravljenog plana angažovani su i bibliotekari iz drugog odjeljenja na preuzimanju, obradi i redakciji kako bi publikacije što prije bile dostupne u elektronski katalog i smjestile se u magacin. Preuzimanje i redakciju monografskih publikacija za sve bibliografske zapise, koji su kreirani u Biblioteci ili preuzeti putem COBISS.Net-a za fond »Montenegrina«, radiće bibliotekar redaktor. S obzirom da se radi o iskusnom bibliotekaru koji ima privilegiju za redakciju inicijanih zapisa u CONOR.CG bazi podataka, prekovremeno je angažovan kako bi se izbjegli novi zaostaci u radu.

Prema *Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji* Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“, u Odjeljenju za stručnu obradu bibliotečke građe i posebne zbirke na poslovima redakcije serijskih publikacija nedostaje bibliotekar redaktor tako da će, kao i prethodne godine, bibliotekar kreirati zapise za serijske publikacije dobijene putem obaveznog primjerka, razmjenom, kupovinom i poklonom. Nastaviće sa preuzimanjem zapisa u sistemu COBISS. Net i retroaktivnom unosu bibliotečkog fonda serijskih publikacija. Vršiće promjenu signatura za časopise kod kojih je završena revizija. Na zahtjev izdavača radiće izradu CIP zapisa za serijske publikacije.

Obrada posebnih zbirki

Bibliotekar redaktor **Zbirke muzikalija** nastaviće da kreira zapise u elektronski katalog za gramofonske (singl) ploče kojih ima oko 7000 jedinica Postojeće signature nastaviće ručno da unosi, a inventarni brojevi se automatski dodjeljuju. Stare signaturne naljepnice biće zamijenjene novim i lijepiće naljepnice sa termalnog štampača. U planu je nastavak saradnje sa Crnogorskom

kinotekom na digitalizaciji gramofonskih ploča crnogorskih autora koje su odabrane i obrađene. Planirana je saradnja i sa NVO Gramofonske ploče Crne Gore. Ovu značajnu i vrijednu Zbirku koja broji preko 30000 jedinica (štampane muzikalije, ploče, zvučne kasete, CD-ove, DVD, VHS kasete ...) nastojaćemo predstaviti javnosti putem organizovanja izložbe. Na zahtjev izdavača radiće na izradi CIP zapisa za navedenu građu.

Likovno-grafička zbirka broji preko 17000 crnogorskih plakata (pozorišni, muzički, filmski, sportski), 4000 kataloga (likovnih, pozorišnih, filmskih), veći broj razglednica sa umjetničkim sadržajem i grafika. Kreiranje zapisa starih crnogorskih pozorišnih plakata sa godinom izlaženja do 1945. i novih crnogorskih pozorišnih plakata dobijenih putem obaveznog primjerka u elektronski katalog, nastaviće da radi bibliotekar redaktor.

Usljed nedostatka stručnog kadra, građa **Kartografsko geografske zbirke i Zbirke neknjižne građe** se tokom ove godine neće unositi u elektronski katalog.

Usluge izdavačima, izrada CIP-a, ISBN agencija

Bibliotekari – redaktori radiće na izradi CIP zapisa za monografske publikacije kojih bi trebalo biti više nego prošle godine (1430) iz razloga što se izdavači (fizička i pravna lica) odlučuju da svoja izdanja objave na više medija, a svaki od njih zahtjeva CIP – Katalogizaciju u publikaciji.

Registracija izdavača u ISBN bazu podataka biće nastavljena obaveznim popunjavanjem i potpisivanjem *Pristupnice* koja je dostupna na sajtu Nacionalne biblioteke. Radiće se i na arhiviranju zahtjeva za izradu CIP zapisa u odgovarajuće registratore, slanju podataka računovodstvu o naplati usluga, praćenju uplata i dr. Izradiće se popis crnogorskih izdavača za PID (Adresar izdavača uključenih u sistem ISBN). Podaci će biti krajem godine upućeni u sjedište međunarodne ISBN agencije u Londonu i tako uključeni u najnovije godišnje izdanje PIID-a. Radiće se izvještaj o napretku crnogorskih izdavača za 2023. godinu (ISBN Progress report).

Planirano je organizovanje seminara za izdavače sa teritorije Crne Gore, s akcentom na poštovanje *Zakona o izdavačkoj djelatnosti* koji, između ostalog, predviđa da se za svako novo izdanje publikacije uradi kataloški zapis – CIP i obavezno dostavljanje 5 besplatnih primjeraka svih publikacija od strane izdavača, štampara i distributera Nacionalnoj biblioteci Crne Gore “Đurđe Crnojević”.

Ostali poslovi

Za 2023. godinu planiraju se i drugi poslovi u Odjeljenju:

- Retroaktivni unos monografskih publikacija
- Dostavljanje godišnjih statističkih podataka MONSTAT-u

- Edukacija pripravnika
- Organizacioni, administrativni poslovi, rad u komisijama i stručnim tijelima NBCG i dr. poslovi.

SEKTOR ZA PRAVNE, FINANSIJSKE I OPŠTE POSLOVE

ODJELJENJE ZA PRAVNE I OPŠTE POSLOVE

Rukovodilac Milena Vučeraković

Odjeljenje za pravne i opšte poslove podrazumijeva redovno i ažurno obavljanje pravnih, kadrovskih i administrativnih poslova, poslova vezanih za odnose sa javnošću, zatim poslove iz domena koji su regulisani propisima koji se bave zaštitom lica i imovine, te kurirskim i drugim poslovima dopremanja bibliotečke građe. Svi ovi poslovi su od izuzetne važnosti za cijelokupnu djelatnost Nacionalne biblioteke.

Pravno-kadrovske, normativne i administrativne poslove

U 2023. godini prioritet će biti popunjavanje Knjige procedura internim procedurama u cilju poboljšanja i uređenja svih segmentata poslovanja NBCG. Tako će se, shodno nizu propisa koji se odnose na radno-pravne odnose, oblast kancelarijskog poslovanja, oblast zaštite imovine i lica, itd, izrađivati posebne procedure za postupanje.

Takođe, u skladu skladu sa *Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti*, *Zakonom o zaštiti kulturnih dobara*, odgovarajućim podzakonskim aktima i drugim zakonskim rješenjima, treba izraditi odgovarajuća normativna akta, kojima će se detaljnije regulisati obaveze, procesi, usluge, ponašanja u raznim domenima poslovanja i djelovanja kako Biblioteke kao cjeline, tako i zaposlenih.

Posebna aktivnost Odjeljenja će se odnositi na postupanje po *Zakonu o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru* („Službeni list CG“ br. 75/18). Na osnovu ovog Zakona, a u skladu sa *Pravilnikom o načinu uspostavljanja sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare u javnom sektoru*, dostaviće se Izvještaj o obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare za 2022. godinu. Takođe, na osnovu istog Zakona, a u skladu sa *Pravilnikom o sadržaju godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovodenju i unapređenju upravljanja i kontrola i načinu izvještavanja*, dostaviće se Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovodenju i unapređenju upravljanja i kontrola i način izvještavanja.

S obzirom da je u septembru 2022. godine sačinjen *Plan integriteta NBCG „Durđe Crnojević“* za naredni dvogodišnji period, to će već u prvom kvartalu 2023. godine biti potrebno izraditi i dostaviti Agenciji za sprječavanje korupcije odgovarajući izvještaj u vezi usvojenog Plana integriteta.

Kako je krajem 2022. godine imenovan Savjet Biblioteke, planira se održavanje sjednica Savjeta u skladu sa *Zakonom o kulturi i Poslovnikom o radu Savjeta*, na kojima bi trebalo razmatrati Godišnji izvještaj o radu za 2022. godinu i Program rada za 2023. godinu, a zatim i usvajanje raznih pravilnika, novog cjenovnika usluga i drugih procedura.

Takođe, po potrebi, održavaće se sjednice Stručnog vijeća, što će Služba popratiti odgovarajućim zapisnicima, odlukama, zaključcima i slično.

Posebno se naglašavaju aktivnosti vezano za poštovanje *Zakona o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom* („Službeni list Crne Gore“ br. 35/15), odnosno *Pravilnika o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom*.

U Odjeljenju će se svakodnevno obavljati redovni poslovi koji podrazumijevaju: blagovremenu izradu odgovarajućih ugovora, aneksa na iste, rješenja iz oblasti radnih odnosa, dostavljanje rješenja i odluka Upravi za inspekcijski nadzor, prijave (odjave) zaposlenih kod Poreske uprave Crne Gore, izradu raznih dopisa, odluka, statističkih izvještaja, praćenje propisa i njihovu primjenu, tumačenje propisa, saradnju i korespondenciju sa resornim Ministarstvom, Ministarstvom finansija i socijalnog staranja (i ostalim po potrebi), vođenje evidencija prisutnosti - odsutnosti zaposlenih u Odjeljenju i druge aktivnosti.

Poslovi odnosa sa javnošću, a koji permanentno iziskuju ažurnost, edukaciju i visprenost zaposlenog, obavljaće se u skladu sa potrebama Biblioteke, kao ustanove čije je učešće i značaj u javnom i kulturno-obrazovnom djelovanju od izuzetne važnosti.

Poslovi administrativnog tehničara, koji između ostalog podrazumijevaju arhivarske, poslove distribucije pošte i ostale slične poslove, uređivaće se usvajanjem detaljnih procedura i obavljaće se ažurno, uredno i odgovorno.

Poslovi vozača, u sklopu kojih se obavljaju kurirski poslovi, redovno će se odvijati. Biblioteka je u posjedu dva službena automobila koji će se registrirati i redovno održavati.

Poslovi zaštite lica i imovine

Ovdje se posebno naglašava da je ovaj segment Odjeljenja organizovan, odnosno uređen na način kako to predviđa *Zakon o zaštiti lica i imovine* („Službeni list Crne Gore“ br. 43/18). Kao što je poznato, Nacionalna biblioteka je svrstana u kategoriju obavezno štićenih objekata. Naznačenim Zakonom se predviđa mogućnost organizovanja unutrašnje službe obezbjeđenja i u skladu sa tim je postavljeno normativno ustrojstvo shodno važećem *Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji radnih mjeseta*.

Ipak, ovdje se posebno naglašava da nedostaje normirani broj izvršilaca, tačnije tri. Biće neophodno hitno popunjavanje ovih radnih mjesta: **čuvar i portir** (dva izvršioca).

U ovoj godini neophodno je napraviti detaljni Plan zaštite, koji podrazumijeva procjenu bezbjednosti, ugroženosti, rizika, kao i izradu Elaborata fizičkog obezbedjenja i projekta tehničke zaštite. Planirana je nabavka radnih uniformi za sve zaposlene na zaštiti objekata (portirska i stražarska služba).

Tokom godine, redovno će se vršiti i održavanje sistema video nadzora Biblioteke, kao i servisiranje P/P aparata.

Kadrovske potrebe

U januaru, a potom i u julu 2022. godine, od nadležnih organa tražila se saglasnost za zapošljavanje izvršilaca na radnim mjestima: ***rukovodilac Odjeljenja za pravne i opšte poslove, čuvar i portir (dva izvršioca)***. Od Ministarstva finansija nije dobijena saglasnost za sva tri radna mjesta, osim za radno mjesto rukovodilac Odjeljenja. Za ostala upražnjena radna mjesta, ne samo ovog Odjeljenja, će početkom godine biti ponovljen dopis ka nadležnim ministarstvima. Nakon, nadamo se, pozitivnih mišljenja, odnosno dobijanja adekvatnih saglasnosti, sproveće se procedura zapošljavanja.

Početkom godine će se zaključiti odgovarajući Ugovori o obavljanju stručnog ospozobljavanja, shodno *Zakonu o stručnom ospozobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem* („Službeni list Crne Gore“ br. 38/12). Po ranije upućenom zahtjevu NBCG (oktobar 2022. godine), odobreno je angažovanje 2 (dva) lica za stručno ospozobljavanje, tako da će Služba sačiniti odgovarajući ugovore, ddostavljati mjesecne izvještaje o njihovom radu Upravi za kadrove Crne Gore i sl.

Takođe, planirano je od marta 2023. godine angažovanje i tri lica po osnovu Ugovora o volonterskom radu.

Biblioteka će, putem ove službe, u drugoj polovini godine ponovo aplicirati za angažovanje pripravnika kroz Program stručnog ospozobljavanja.

Edukacija kadrova Odjeljenja će se pratiti shodno raspoloživim finansijskim mogućnostima.

ODJELJENJE ZA FINANSIJSKO-RAČUNOVODSTVENE POSLOVE

Rukovodilac Maja Muhadinović

Sistemizovana radna mjesta u računovodstvenoj službi Biblioteke su: rukovodilac Odjeljenja za finansijsko-računovodstvene poslove, računovođa (odsutna zbog dugogodišnjeg bolovanja), knjigovođa i službenik za javne nabavke (upražnjeno radno mjesto). Na poslovima održavanja objekata, koji su sistematizovani u okviru ovog Odjeljenja, angažovani su domar, 2 ložača i 6 radnica na održavanju higijene (2 mjesta upražnjena).

Finansijsko-računovodstveni poslovi

Dva zaposlena koji obavljaju sve poslove u Odjeljenju za finansijsko-računovodstvene poslove nije dovoljna za održivanje kompletног posla, koji je veoma obiman. U računovodstvenoj službi svakodnevno se knjiže izvodi; kontroliše analitika kupaca i dobavljača, izdaju i primaju računi, pripremaju za potpis i plaćanje; prave nalozi prema inostranstvu; vrše obračuni ugovora o djelu i isplata istih; isplata po raznim rješenjima; vodi se dnevnik blagajne; svakodnevno praćenje finansijskih sredstava po pozicijama, njihovo trošenje, raspoloživost i plan dalje potrošnje; pravljenje naloga za otpuštanje mjesecnih sredstava za Ministarsvo kulture i medija; pripremanje i obrađivanje dokumentacije za potrebe evidencije zarada i naknada zaposlenim; dostavljanje mjesecnih izvještaja Ministarstvu kulture i medija, Poreskoj upravi i Zavodu za statistiku; mjesечно objavljivanje IOPPD obrazaca i ugovora na portal Poreske uprave; dostavljanje izvještaja o novčanim tokovima Ministarstvu kulture i medija, dostavljanje zahtjeva za povraćaj dijela plaćene akcize na mineralna ulja Upravi prihoda i carina, itd.

Pored ovih svakodnevnih i mjesečnih poslova u računovodstvenoj službi slijede sljedeći poslovi: izrada izvještaja o novčanim tokovima; godišnjeg izvještaja o realizaciji programskog budžeta; izvještaj o prihodima.; izvještaj o neizmirenim obavezama.; izrada Potvrde stanja na računima; sastavljanje izjave o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine; izvještaj korišćena sredstava od donatora ,izrada M4 obrazaca za zaposlene u Biblioteci za prethodnu godinu i dostavljanje istih u PIO, nakon obavljenog posla popisne komisije koja vrši popis osnovnih sredstava potrebno je usaglasiti stvarno sa knjigovodstvenim stanjem.

Sredinom godine u obavezi smo sastaviti nacrt budžeta NBCG za sljedeću fiskalnu godinu.

Najveći problem u računovodstvenoj službi Biblioteke je dugogodišnje odsutnost/bolovanje lica raspoređenog na radnom mjestu računovođa. Od dostavljanja konačnog Izvještaja o reviziji DRI broj: 40113/20-021-735/21 od 07.09.2020. godine i Izvještaja unutrašnje revizije Ministarstva kulture i medija, utvrđeno je da u Odjeljenju za finansijsko računovodstvene poslove, postoji manjak radnika i da se moraju jasno definisati zadaci, ovlašćenja i odgovornosti svakog zaposlenog u navedenom Odjeljenju.

Javne nabavke

Služba za javne nabavke će u zakonskom roku pripremiti Plan javnih nabavki za 2023. godinu, odnosno isti je već pripremljen i dobijena je saglasnosti od strane Ministarstva finansija. U zavisnosti od potreba i Budžeta Biblioteke tokom godine će se, moguće, raditi izmjene istog Plana.

Do kraja februara, kako je i Zakonom predviđeno, izradiće se Izvještaj o realizovanim postupcima javnih nabavki za 2022. godinu.

Tokom godine će se, osim planom predviđenih postupaka, konstatno sprovoditi postupci nabavki male vrijednosti po odluci direktora, a u skladu sa Odlukom o sprovođenju postupaka nabavke male vrijednosti.

Planom javnih nabavki NBCG, za 2023. godinu su predviđene:

- Tenderska procedura za nabavku lož ulja, u vrijednosti 82.000 eura
- Pregovarački postupak sa IZUM-om, Maribor o produženju ugovora o održavanju softvera u vrijednosti 38.000 eura
- Rekonstrukcija&sanacija fasadne stolarije na objektima NBCG u vrijednosti 80.000 eura.

Poslovi održavanja objekata

NBCG u 2023. godini planirala I fazu realizacije 2 projekta:

- **Rekonstrukcija/zamjena fasadne stolarije na glavnom i pomoćnom objektu kulturnog dobra Italijansko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori, i**
- **Rekonstrukcija/ zamjena fasadne stolarije na objektu kulturnog dobra Francusko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori.**

Sredstva za realizaciju prvog projekta iznose **124.190 eura**, i za njih je, umjesto NBCG, aplicirala Prijestonica Cetinje kao vlasnik objekata. Naime, NBCG nije imala pravo prijave na konkurs za zaštitu kulturnih dobara, jer se finansira iz državnog budžeta. Za drugi projekat

koji je težak **164.203,05 eura**, NBCG će usmjeriti sredstva sa pozicija **Investiciono i Tekuće održavanje objekata**.

Osim toga, predviđena je **rekonstrukcija i sanacija teniskog terena na kompleksu bivšeg Italijanskog poslanstva**, za koju je takođe izrađen konzervatorski projekat. Tender, izvođenje radova i finansiranje u iznosu od **14.226,32 eura** je u potpunosti preuzeila Prijestonica Cetinje i biće realizovani u ovoj godini.

Tehnička služba Biblioteke biće svakodnevno angažovana na održavanju poslovnih zgrada. U periodu proljeće-jesen redovno će se održavati parkovi u dvorištu zgrada bivšeg Italijanskog i Francuskog poslanstva.

U danima održavanja kulturnih događaja u Biblioteci biće dodatno angažovanje tehničkog osoblja.

Rukovaoci parnim sistemima i kotlovima (ložači) će, u zavisnosti od klimatskih prilika, obezbjeđivati grijanje poslovnih zgrada. Nakon okončanja grejne sezone, uradiće se čišćenje kotlova centralnog grijanja, kontrola sigurnosnih ventila na sistemu i ostale neophodne servisne radnje.

Redovno će se vršiti i održavanje sistema video nadzora Biblioteke, kao i servisiranje P/P aparata.

Biblioteka je u posjedu 2 službena automobila koji će se registrovati i redovno održavati. Za potrebe ove službe u planu su nabavke: lož ulja, goriva za službene automobile i agregat Biblioteke, sredstava za održavanje higijene, te kako je već rečeno usluge servisiranja sistema centralnog grijanja i održavanja objekata biblioteke.

Produžiće se ugovorni odnos sa specijalizovanom firmom za servisiranje i opravku liftova u objektu bivšeg Italijanskog poslanstva i glavnom depou.

FINANSIJSKI PLAN ZA 2023. GODINU

Odobreni budžet Nacionalne biblioteke za 2023. godinu iznosi **1.587.103,25 €** uključujući sredstva od sopstvene djelatnosti u iznosu od **24.380,00€**.

Tabelarni prikaz dobijenih sredstava za 2023. godinu:

Ekonomski klasifikacija	Opis	Planirana sredstva	Planirane aktivnosti
411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	1.021.162,46	

4111	Neto zarade	767.826,39	U cilju realizacije funkcija i zadataka Nacionalne biblioteke (Zakon o bibliotečkoj djelatnosti, Zakon o kulturi, Zakon o zaštiti kulturnih dobara i Zakon o izdavačkoj djelatnosti-obavezni primjerak) i Nacionalnog programa digitalizacije biblioteka, a u skladu sa sistematizacijom radnih mјesta, JU NBCG nedostaje 15 izvršilaca. Neto zarade su obračunate na osnovu programa "Evropa sad".
4112	Porez na zarade	23.052,47	Obračunati porez iz ličnih primanja za zaposlene JU NBCG "Đurđe Crnojević".
4113	Doprinosi na teret zaposlenog	149.405,26	Obračunati doprinosi za PIO, osiguranje nezaposlenih koje plaća zaposleni.
4114	Doprinosi na teret poslodavca	75.746,49	Obračunati doprinosi za PIO, osiguranje nezaposlenih i doprinosi fondu rada koje plaća poslodavac. Posebnu pažnju skrećemo na doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom koji je NBCG obavezna da plaća s obzirom da nema zapošljenih 5% lica sa invaliditetom u odnosu na ukupan broj zaposlenih, u skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom ("Sl. list Crne Gore", br. 49/08 od 15.08.2008, 73/10 od 10.12.2010, 39/11 od 04.08.2011) član 21 i 22.
4115	Opštinski prirez	5.131,86	Obračunati prirez porezu na dohodak.
412	Ostala lična primanja	16.857,00	
4123	Naknada za prevoz	3.000,00	Pomoć u prevozu za 8 zaposlenih. Ukupan iznos se finansira od sopstvenih sredstava.
4124	Jubilarne nagrade	2.626,00	Biblioteka u 2023. godini ima obavezu isplate jubilarne nagrade prema osam zaposlenih.
4125	Otpremnine	4.939,00	U 2023. godini jedan zaposleni će shodno Zakonu o radu, prekinuti radni odnos sa JU NBCG "Đurđe Crnojević", po sili zakona.

4127	Ostale naknade	6.292,00	JU NBCG "Đurđe Crnojević" je shodno preporukama Državne revizorske institucije na ovoj poziciji planirala isplate: popisne Komisije, obzirom da se svake godine vrši popis osnovnih sredstvava za čije izvršenje organizuje popisnu Komisiju. Biblioteka ima obavezu prema tenderskim Komisijama (najmanje dvije tenderske Komisije u toku godine) i revizija fondova Biblioteke. Takođe, na ovoj poziciji JU NBCG "Đurđe Crnojević" je planirala izdatke po osnovu autorskih honorara zaposlenim u Biblioteci. Takođe, isplate naknada za vođenje kurseva Upotreba programske opreme COBISS 3, naknada za rad u Komisiji za sticanje licence za uzajamnu katalogizaciju i naknada za tehničku podršku u organizaciji kurseva. Iznos od 3.000,00 eura se finansira od sopstvenih sredstava.
413	Rashodi materijal	za 140.437,50	
41311	Administrativni materijal	27.619,00	Rashodi za administrativni materijal obuhvataju: kancelarijski materijal i sredstva za higijenu. Iznos od 2.500,00 eura se finansira od sopstvenih sredstava.
4133	Materijal posebne namjene	za 5.925,00	Materijal za posebne namjene obuhvata: materijal za knjigovezačku radionicu, materijal za konzervatorsku laboratoriju, naljepnice i riboni za bar-cod koje se lijepe na svaku bibliotečku jedinicu, kutije od beskisjelinskog papira za trajno čuvanje rukopisa, materijal za mikrofilmovanje i digitalizaciju. Iznos od 2.000,00 eura se finansira od sopstvenih sredstava.
4134	Rashodi energiju	za 23.037,50	Potrošnja električne energije u zgradи bivšeg Italijanskog posalanstva i zgradи Francuskog posalanstva a u kojima je smještena JU NBCG "Đurđe Crnojević".
4135	Rashodi gorivo	za 83.856,00	Rashodi za gorivo obuhvataju: nabavku lož ulja, goriva za službena vozila i dizel agregat. Optimalna količina goriva potrebna Biblioteci za 3 kotlarnice u 3 objekta. Opredijeljenim sredstvima obezbijedeno je lož ulje za dvije kotlarnice, dok se Centralni depo uopšte nije zagrijavao. Zbog nedovoljnosti sredstava Biblioteka nije u mogućnosti da postupa u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, jer nezagrijavanjem depoa knjižni fond je izložen ugrožavanju.
414	Rashodi usluge	33.134,29	
	Službena putovanja		Vršenje stručnog nadzora nad bibliotekama nad kojima NBCG u skladu sa svojom zakonksi utvrđenom obavezom vrši matičnu djelatnost, posjete u cilju pružanja stručne pomoći za članice sistema COBISS.CG, Učešće 3 sistem inženjera na INFO festu (sajam informatičkih dostignuća)

4141		2.436,00	u Budvi (Hotel Maestral, jesen 2023.) – dva dana – sa ciljem upoznavanja sa najnovijim dostignućima u IT sektoru, Kurs za tri sistem inženjera - Linux sertifikovani administrator RHCE (Red Hat Certified Engineer) Organizator: CET - Computer Equipment & Trade Beograd (neophodna je obuka za inženjere za rad sa operativnim sistemom Linux uz napomenu da do sada nijesu bili u prilici da pohađaju nijedan kurs iz svoje informatičke struke, Administering a SQL Database Infrastructure Online course, Kursevi Adobe Photoshop, Adobe Illustrator i Adobe InDesign za troje zaposlenih iz Centra za digitalizaciju, Radna posjeta dvoje zaposlenih Centru za digitalizaciju u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici Slovenije u Ljubljani u trajanju od dva radna dana kako bi se upoznali sa najsvrsishodnjim načinom organizovanja i funkcionisanja savremene digitalne biblioteke. Iznos od 1.500,00 eura se finansira od sopstvenih sredstava.
4142	Reprezentacija	580,00	Biblioteka organizuje kulturne događaje od nacionalnog i međunarodnog značaja; ima veliki broj posjeta, naročito iz partneri, ambasadori, značajne ličnosti iz javnog i kulturnog života Crne Gore); zatim rashodi povodom organizovanja seminara i kurseva čiji je edukacija i obrazovanje iz oblasti bibliotekarstva. Iznos od 380,00 eura se finansira od sopstvenih sredstava.
4143	Komunikacione usluge	10.394,29	Veliki troškovi medunarodne razmjene publikacija i troškovi mobilne i fiksne telefonske komunikacije.
4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	992,00	Provizija plaćanja prema inostranstvu i redovna provizija za promet sa redovnog računa.
4145	Usluge prevoza	481,00	Transport publikacija putem razmjene u regionu.
4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	2.946,00	Advokatske usluge. Iznos od 1.000,00 eura se finansira od sopstvenih sredstava.
4147	Konsultantske usluge, projekti I studije	3.612,00	Biblioteka je u 2023. godini planirala izradu Konzervatorskog projekta Rekonstrukcija i sanacija krovne konstrukcije i krovnog pokrivača Italijanskog poslanstva u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori.

4148	Usluge stručnog osposobljavanja	2.454,00	Troškovi koje pruža pravno ili fizičko lice radi usavršavanja i edukacije zaposlenih u okviru osnovne djelatnosti.
4149	Ostale usluge (usluge prevođenja, štampanja i umnožavanja, medijske usluge i promotivne aktivnosti)	9.239,00	Bibliografski vjesnik, br. 1-3/2022; Bio-bibliografija Mladena Lompara; Reprint izdanje Djela "Ovca na Bulevaru revolucije", Radivoja- Lole Đukića; "Gorski vijenac", reprint 1. latiničnog izdanja iz 1868. (sa komentarima S.M. Ljubiše), siuzdavački projekat sa JU Muzeji i galerije Budve; stampa postera i kataloga za izložbe.
415	Rashodi za tekuće održavanje	53.776,00	
4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	48.015,00	Redovno održavanje 2 stare istorijske zgrade 3.500m2 (izgrađene 1910. godine), centralni depo knjiga (4.500m2) i dvorišta Biblioteke, površone 3 hektara (parkovi, parking prostori, ograde...) Neophodno je redovno održavanje kako bi se pružila što veća zaštita i očuvanje ovih objekata koji predstavljaju spomenike kulture Crne Gore. Napominjemo, da je NBCG, shodno članu 2 stav 2 Odluke o organizovanju dužna da održava zgrade Italijanskog i Francuskog poslanstva koje su ujedno i preporuke Državne revizorske institucije. Biblioteka je u 2023. Godini planirala i fazu realizacije projekta rekonstrukcija/zamjena fasadne stolarije na glavnom i pomoćnom objektu kulturnog dobra Italijansko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori i realizaciju projekta rekonstrukcija/ zamjena fasadne stolarije na objektu kulturnog dobra Francusko poslanstvo u bivšoj Kraljevini Crnoj Gori.
4153	Tekuće održavanje opreme	5.761,00	Održavanje i servisiranje tri Sistema za grijanje; dvije kotlarnice za centralno grijanje; Sistema za klimatizaciju potkovlja Biblioteke; redovno održavanje dva službena vozila Biblioteke od kojih je jedno knjigovodstveno otpisano. Prema preporukama DRI na ovoj poziciji planiramo izdatke za održavanje opreme za tehničku zaštitu, servisiranje PP aparata za gašenje požara i video nadzora. Ispitivanje mrežne instalacije u svim objektima na osnovu Zakona o zaštiti na radu.
419	Ostali izdaci	131.996,00	

4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	22.404,00	<p>U toku godine u Biblioteci ima desetine kulturnih dešavanja u kojima su angažovani spoljni saradnici za pružanje intelektualnih usluga koje se odnose na održavanje prigodnih besjeda povodom određenih kulturnih događaja, usluge prevođenja, ugovori vezani za lekturu i korekturu. Posebno ističemo izdavačke ugovore neophodne za realizaciju izdavačke djelatnosti; zatim ugovori u cilju realizacije, kurseva i seminara; stalne zamjene stražara i čistačica zbog odsustvovanja izvršilaca i sl. Po preporukama DRI, Biblioteka je na ovoj poziciji planirala znatno uvećanje budžetskih sredstava zbog pružanja intelektualnih usluga sa licima sa kojima Biblioteka zaključuje ugovore za pružanje intelektualnih usluga koje se odnose na održavanje prigodnih besjeda povodom određenog događaja, usluga prevođenja, ugovora vezanih za lekturu i korekturu.</p> <p>Iznos od 5.000,00 eura se finansira od sopstvenih sredstava.</p>
4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	490,00	Troškovi sudskih sporova.
4193	Izrada i održavanje softvera	71.442,00	<p>U skladu sa zakonski propisanom ulogom NBCG kao vodeće bibliotečko-informacione institucije u Crnoj Gori, neophodno je obezbijediti sredstva koja su potrebna za razvoj i održavanje sljedećih servisa i aplikacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bibliotečko- informacioni sistem COBISS (Kooperativni on line bibliografski sistem i servisi) • DIGITALNA biblioteka Crne Gore • WEB Arhiv Crne Gore • Obezbeđivanje vidljivosti NBCG na intrenetu (preko zvanične web stranice NBCG) i na društvenim mrežama • Aktivno učešće u mreži EUROPEANA (Evropska digitalna biblioteka Europeana je višejezični portal koji omogućava pristup kulturnom blagu u nacionalnim bibliotekama, arhivama i muzejima svih evropskih zemalja) <p>Bibliotečko-informacioni sistem COBISS u Crnoj Gori je sistem koji se stalno razvija i povećava se broj punopravnih članica, odnosno istovremenih korisnika sistema što dovodi do konstantnog povećanja iznosa koji se izdvaja za korištenje COBISS softvera</p> <p>U cilju realizacije projekta nacionalnog Virtuelna biblioteka Crne Gore, a na osnovu ugovora između NBCG sa IZUM-om iz Maribora za implementaciju licenciranog bibliotečkog softvera COBISS u Crnoj Gori, odnosno u svim crnogorskim bibliotekama, kako dosadašnjim članicama tako i sa bibliotekama koje će biti uključene u narednoj godini. Ugovor za iznajmljivanje računarske infrastrukture COBISS.Novo softversko rješenje za Digitalnu biblioteku Crne Gore (I faza) (postojeće softversko rješenje ne omogućava implementaciju zahtjeva modernih digitalnih biblioteka u svim segmentima, a posebno u dijelu povezivanja sa platformom EUROPEANA)</p>

			Održavane websajta NBCG. Održavanje sajta Web arhiva Crne. Obnova licenci za Kaspersky. Adobe Creative Cloud for teams godišnja pretplata – 3 licence. ABBYY PDF Transformer ESD - 2 licence. Producenje supporta za firewall Fortinet. Softver za virtuelizaciju mašina – VMWARE (Na svakoj fizičkoj mašini (serverima) može biti nekoliko virtuelnih – softverskih simulacija servera, zavisno od servisa i segmenata u sistemu. Na taj način se vrši preraspodjela operacija zavisno od potreba određenog servisa i cjelokupno povećava odziv i efikasnost). Drop box – godišnji zakup za 3 TB (backup za digitalizovanu građu). Godišnji zakupi domena koje koristi NBCG. Godišnja obnova SSL (sigurnosnih) sertifikata. Softver za monitoring lokalne mreže
4194	Osiguranje	2.548,00	Osiguranje zaposlenih po Granskom kolektivnom ugovoru.
4195	Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama	22.940,00	NBCG je članica najznačajnijih bibliotečkih organizacija i agencija i potom osnovu plaća godišnju članarinu za IFLA-u, CENL, ISSN, ISBN, LIBER, De Gruyter.
4196	Komunalne naknade	10.780,00	Biblioteka finansira mjesecne obaveze smetlarine, naknade za mjeseci utrošak vode
4198	Takse	392,00	Izdaci koji se odnose na zakonom ustanovljenu obavezu plaćanja.
4199	Ostalo	1.000,00	Naknade za rad članovima Savjeta Nacionalne biblioteka u skladu sa članom 30 Zakona o zaradama u javnom sektoru. Cijeli iznos se finansira iz sopstvenih sredstava.
441	Kapitalni izdaci	92.500,00	
4415	Izdaci opreme za	42,500,00	HARDVERSKO - rješenje, kao glavno digitalno skladište nekompresovanih TIFF skenova za digitalizaciju, zaštitu i arhiviranje sajtova budućeg WEB ARHIV-a, skladište podataka vezano za aktivni direktorijum, mrežne foldere, virtuelne mašine i ostale djelove NBCG IS sistema. Ovakav sistem omogućava dugotrajno čuvanje digitalnih kolekcija od nacionalnog značaja sa visokim stepenom <i>interoperabilnosti, automatizacije i povećanja efikasnosti navedenih mrežnih podsistema i servisa</i> . Postojeći sistem je stariji od 10 godina i neophodna je zamjena svih navedenih komponenti. STORIDŽ sistem čine uređaji visokih performansi za profesionalnu namjenu: -STORAGE ARRAY - osnovna ili glavna jedinica, centralno digitalno

skladište sa mogućnošću skladištenja desetina TB (terabajta) podataka. Omogućava visok stepen zaštite, replikaciju, virtuelizaciju, brz oporavak u slučaju problema i transvere veće količine podataka.

-STORAGE EXPANSION ENCLOSURE – nadogradnja skladištenog prostora (omogućava ugradnju dodatnih hard diskova visokih performansi). Kako se radi o hardverskom sistemu koji bi se koristio u vremenskom periodu od minimum 5 godina, potrebno je dugoročno obezbijediti što veći skladišteni kapacitet, što ovakva nadogradnja omogućava.

-TAPE LIBRARY BACKUP – kompletno bekap rešenje na trakama. Omogućava dodatnu zaštitu podataka cijelokupnog sistema u slučaju kvara bilo koje vrste, kompletna automatizacija cijelokupnog procesa bekapa podataka, uključujući sve segmente i sisteme na storidžu, smanjuje potrebe za ljudskom intervencijom i samim tim značajno redukuje procenat greške.

-RACK SERVER – server koji dodatno ubrzava cjelokupan sistem, služi takođe za virtuelizaciju, obradu zahtjeva između krajnjih korisnika, skladištenog prostora i virtuelnih mašina.

SVIČEVI (L2 upravlјivi 24-port) – mrežno komunikaciona oprema

-2 komada kao zamjena postojećim starim modelima vezanim direktno za storidž. Rade zajedno u kompletu (cluster modu), praveći redundantnu vezu, od njih, drugi momentalno preuzima kompletan mrežni saobraćaj i sistem nastavlja sa radom bez problema, do otklanjanja kvara. Služe za filtriranje, ubrzavanje i efikasniju zaštitu mrežnog saobraćaja od i ka storidž sistemu.

-1 komad za zamjenu dotrajalog strijeg modela na spratu, koji služi za upravljanje mrežnim segmentom u kancelarijama direktora, pomoćnika i zbirk.

RAČUNARI za potrebe različitih odjeljenja u zgradama NBCG

Računari nešto boljih performansi za kancelarijsku namjenu u odjeljenjima obrade, bibliografa, zbirk, muzejskog, čitaonice

4416	Izdaci za investiciono održavanje	50.000,00	Sanacija horizontalnih oluka na objektima bivšeg Italijanskog poslanstva zbog permanentnog prodora vode. Zbog lošeg kvaliteta drvene građe potrebna je sanacija stolarije u potkroviju Italijanskog poslanstva. Naime, navedena stolarija je bila zamijenjena tokom poslednje rekonstrukcije 2016. godine. Takođe, restauracija ulaznih vrata, ukrasnih fenjera i kapija na zgradi Francuskog poslanstva. Napominjemo da je JU NBCG "Đurde Crnojević"; shodno članu 2 stav 2 Odluke o organizovanju dužna da održava zgrade Italijanskog i Francuskog poslanstva koje su ujedno i preporuke Državne revizorske institucije
431	Transferi	97.240,00	

4316	Transferi za jednokratne pomoći	10.000,00	<p>Na ovoj poziciji JU NBCG "Đurđe Crnojević" je planirala shodno preporukama DRI pomoći zaposlenimau slučaju težih bolesti, poboljšanja materijalne situacije i smrti člana porodice u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom.</p> <p>Biblioteka je planirala iznos od 5.000,00 eura da finansira od sopstvenih sredstava.</p>
4319	Ostali transferi institucijama	87.240,00	<p>Na osnovu Sporazuma o obezbezbjeđivanju sredstava za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u kulturi, JU NBCG "Đurđe Crnojević" je u obavezi navedeni iznos uplaćivati Sindikatu kulture Crne Gore.</p>

Predsjednica Savjeta

NBCG "Đurđe Crnojević"

Prof. dr Tatjana Jovović

